

Besluit tijdelijke proef reguleren mengvormen winkel/horeca Gemeente Venray

Hoofdstuk 1 Achtergrond en doel

In diverse gemeenten, waaronder de onze, blijkt bij verschillende ondernemers de wens te leven om in een winkel ook iets te drinken of te eten te kunnen aanbieden, of in een horecagelegenheid iets te kunnen verkopen, waarbij de tweede activiteit ondergeschikt blijft aan de eerste. Daarmee wordt de winkel of horecagelegenheid aantrekkelijker, is de gedachte.

De bestaande regels van de Drank- en Horecawet (DHW) laten mengvormen maar beperkt toe. Sinds 1 januari 2013 is het toezicht op de naleving en de handhaving van de wet aan de burgemeesters opgedragen. Deze stap is ingegeven door het uitgangspunt dat zij dat beter kunnen doen dan de centrale overheid, omdat zij de lokale omstandigheden kennen.

Ook in de gemeente Venray wordt tegen de grenzen van regelgeving aangelopen. Door als gemeente binnen een proefperiode ruimte te bieden (binnen bepaalde kaders), worden nieuwe centrumbelevingen gefaciliteerd. Dit sluit aan bij de Centrumvisie van de gemeente Venray, waarin richting wordt gegeven om te komen tot een compleet, compact en comfortabel centrum. Het toestaan van mengvormen is één van de maatregelen om het centrum vitaal en aantrekkelijk te houden.

De gemeente Venray wil een proef van beperkte duur organiseren met mengvormen van winkels en horeca, binnen duidelijke kaders en onder duidelijke voorwaarden en beperkingen. Ook het Actal, het Adviescollege toetsing regeldruk, meent in zijn advies over *transsectoraal ondernemen* dat er goede redenen zijn om ondernemers ruimte te bieden om buiten de traditionele grenzen van de verschillende soorten ondernemingen te treden.

Het hoofddoel van de DHW is het tegengaan van de nadelige gevolgen van alcoholgebruik, met bijzondere aandacht voor de bescherming van jongeren. Er is reden om te veronderstellen dat dit hoofddoel niet in gevaar komt door een kleine versoepeling van de regels van de wet. Met een proef kan worden nagegaan of de gedachte, dat beperkte mengvormen van winkel- en horeca-activiteiten aantrekkelijk zijn, klopt, het niet tot onwenselijke concurrentievervalsing leidt en geen afbreuk doet aan het hoofddoel van de wet.

Dat spreekt mij, en ook het college van burgemeester en wethouders aan. Daarom heb ik besloten ook in onze gemeente de mogelijkheid te bieden een tijdelijke proef te doen om mengvormen winkel/horeca toe te staan.

Het gaat om situaties waarbij de traditionele scheidslijn niet goed meer aansluit bij de manier waarop het publiek tegenwoordig graag winkelt en uitgaat. Men kan denken aan zaken als het schenken van een glas champagne bij het passen van een trouwjurk in een bruidsmodezaak of van een glas wijn bij een boekpresentatie in een boekwinkel (categorie b, zie verder onder 2 voor de uitwerking van verschillende categorieën), het organiseren van een proeverij in een slijterij (categorie a), de verkoop van een fles olijfolie of een kookboek in een restaurant (categorie a) of de verkoop van een exotische fles wijn in een *fairtrade*-cadeauwinkel (categorie b). Deze zaken zijn in enkele buurlanden al gangbaar en succesvol, zonder dat er merkbare nadelige neveneffecten op lijken te treden¹.

Er zijn horecaondernemers en winkeliers die proberen aan te sluiten bij de geschetste ontwikkelingen, maar zij lopen daarbij nu tegen wettelijke grenzen aan. Alle genoemde situaties leveren formeel namelijk strijd op met één of meer van de artikelen 3, 12, 13, 14, 15, 18 of 25 van de DHW. Dit leidt soms tot onbegrip en onvrede, zowel bij ondernemers als bij klanten. Tevens kampen gemeenten met een schaarse toezicht- en handhaving capaciteit. De proef richt zich op situaties waar het onwenselijk en disproportioneel is om de schaarse handhaving capaciteit in te zetten. Daarnaast wordt onderzocht of de volksgezondheid en/of de openbare orde en veiligheid in het geding zijn. Al met al is er voldoende aanleiding om een proef met mengvormen van winkels en horeca te organiseren.

1) Zoals bijvoorbeeld in België, zie <http://www.10-europe.nl/blog/gemiste-kans>.

Het doel van de proef is, na te gaan of de belangen van ondernemers en klanten blijken te worden gediend als tijdelijk meer ruimte wordt geboden om op maatschappelijk verantwoorde wijze in te spelen op de genoemde ontwikkelingen. Ook kunnen we dan nagaan of er geen ongewenste neveneffecten optreden. Daarom zal de gemeente samen met lokale ondernemers, Venray Centraal en KHN-Venray 1e helft 2018 en 1e helft 2019 evalueren hoe het aantal uitgiftepunten in onze gemeente en de scheidslijn tussen hoofdactiviteit en nevenactiviteit zich ontwikkelen, en wat hiervan de gevolgen zijn.

Hoofdstuk 2 Kaders proef

Voor de proef gelden enkele kaders om:

- de uiteindelijke verwezenlijking van het hoofddoel van de DHW niet te doorkruisen en de bescherming van jongeren niet uit het oog te verliezen;
- aan de redelijke wensen van ondernemers tegemoet te komen zonder dat hierbij voor een bepaalde groep oneerlijke concurrentievoordelen worden gecreëerd (voldoen aan spelregels).

De kaders van de proef zijn:

1. de proef heeft een looptijd van 2 jaar, te weten van 1 juli 2017 tot 1 juli 2019;
2. de proef vindt plaats in het centrum van de gemeente Venray;
3. de proef gaat over het verkopen en/of schenken van alcohol en kent drie categorieën:

Categorie slijtersbedrijf:

ondernemers in het bezit van een vergunning krachtens artikel 3 DHW, die ofwel in afwijking van artikel 13, tweede lid en artikel 14, eerste lid, van de DHW een slijterij ook in gebruik mogen hebben voor het klanten op georganiseerde wijze laten proeven van alcoholhoudende drank die daar per fles e.d. wordt verkocht.

Categorie horecabedrijf:

ondernemers in het bezit van een vergunning krachtens artikel 3 DHW, die in afwijking van de DHW een horecalokaliteit ook in gebruik mogen hebben voor het uitoefenen van de kleinhandel.

Categorie winkels:

ondernemers niet in het bezit van een vergunning krachtens artikel 3 DHW, die in afwijking van de DHW in een winkel alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse mogen verstrekken of alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse mogen verstrekken aan particulieren.

De mogelijk te gedogen afwijking van de DHW ziet op de volgende bepalingen:

- art. 3, verbod horeca- of slijterijactiviteiten uit te oefenen zonder vergunning burgemeester;
- art. 12, verbod alcohol te schenken buiten horecalokaliteit;
- art. 13, a. verbod in horecalokaliteit alcohol te verkopen voor consumptie elders, en b. verbod in slijterij proeverij te organiseren;
- art. 14, a. verbod in slijterij proeverij te organiseren;
- b. verbod in horecalokaliteit niet-horecaproducten te verkopen;
- art. 15, verbod niet-horecaproducten te verkopen in ruimte die alleen via horecalokaliteit toegankelijk is;
- art. 18, verbod om buiten slijterij, supermarkt, levensmiddelen- of tabakswinkel of cafetaria alcohol te verkopen voor consumptie elders;
- art. 25, verbod alcoholhoudende drank opgeslagen te hebben in een voor het publiek openstaande ruimte (bijv. een winkel) waar geen alcohol mag worden verkocht.

Voor alle categorieën geldt de voorwaarde dat alle spelregels van de proef strikt worden nageleefd.

Hoofdstuk 3 Spelregels voor deelnemers

Deelname aan de proef vindt plaats onder de volgende *spelregels*.

1. De burgemeester laat de ondernemer, op zijn verzoek en op zijn rekening en risico, al dan niet schriftelijk toe tot de proef door middel van het afgeven van een gedoogbeschikking.
2. Voor deelnemers in categorie slijtersbedrijf en horecabedrijf geldt dat zij zich strikt moeten houden aan de DHW-artikelen die buiten de proef vallen.
3. De mengvorm-handelingen die in de proef zijn toegestaan, blijven duidelijk ondergeschikt aan de bestaande hoofdactiviteit. Het schenken of verkopen van alcohol staat niet op zichzelf, maar is gekoppeld aan het product of de activiteit van de onderneming. Het organiseren van een proeverij is maximaal 1 keer per week toegestaan (per onderneming).
4. Voor de deelnemer die behoort tot de "categorie winkels" moet altijd een medewerker aanwezig zijn die kan aantonen dat hij of zij beschikt over een verklaring sociale hygiëne. De namen van deze medewerkers worden bij de aanmelding voor de proef opgegeven.

5. Aan de proef mogen geen winkels meedoen waar veel kinderen komen, zoals speelgoedwinkels, supermarkten en kindermodezaken.
6. Er wordt géén alcoholhoudende drank verkocht of geschonken:
 - aan personen van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, en evenmin als de drank kennelijk bestemd is voor iemand onder de 18 jaar (doorgeven van alcohol aan minderjarigen).
 - aan iemand van wie duidelijk is dat hij reeds onder invloed van alcohol of van een verdovend middel is.
 - buiten de normale, toegestane openingstijden van de winkel.
7. In elke gelegenheid dient een vrij toegankelijk toilet aanwezig te zijn.

In de gedoogbeschikking tot toelating tot de proef kunnen bijzondere voorwaarden en beperkingen worden gesteld in het belang van de openbare orde en veiligheid en alcoholmatiging/volksgezondheid. De gedoogbeschikking kan worden ingetrokken bij overtreding van de regels. In dat geval zal handhavend worden opgetreden bij voortzetting de onderliggende overtreding.

De toelating van een deelnemer kan te allen tijde worden ingetrokken bij overtreding van een algemene of bijzondere voorwaarde of beperking. Verder gelden dezelfde regels en handhavingprocessen als voor reguliere horeca/detailhandel.

De burgemeester kan te allen tijde aanvullende regels of kaders toevoegen dan wel schrappen tijdens de looptijd van de proef.

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit tijdelijke proef reguleren mengvormen winkel/horeca Gemeente Venray.

*Vastgesteld door de burgemeester van Venray op 22 mei 2017.
J.J.P.M. Gilissen*